

Družstvo

Historicky první družstva

1844 Rochdale Society of Equitable Pioneers

1845 Gazdovský spolok: spořitelní a úvěrové družstvo v Sobotišti

1848 vzniká první družstvo na území dnešní ČR: družstevní záložna v Aši

Právní úprava v Rakousku: z. č. 70/1873 o společenstvech
výdělkových a hospodářských

Funkce družstev

Družstva jsou svépomocná a obranná hospodářská a sociální sdružení svých členů

společné podnikání

podpora vlastního hospodaření členů
(nikoli primárně zisk, ale zajištění služeb pro vlastní členy)

kulturní, vzdělávací, osvětové, zdravotní a sociální funkce

Základní družstevní zásady

pomoc a solidarita

dobrovolnost a otevřenost členství

družstevní autonomie

přímá účast členů na činnosti družstva

rovnost členů

kolektivní řízení

spojení hospodářské a sociální funkce

majetková

pracovní

řídící

Prameny právní úpravy družstev

z. č. 89/2012 Sb.: úprava právnických osob a korporací, úprava spolků jen na základě výslovného odkazu

z. č. 90/2012 Sb.: - obecná ustanovení o korporacích
- § 552 - 726: úprava družstva jako takového
- § 727 - 757: úprava bytového družstva
- § 758 - 773: úprava sociálního družstva

z. č. 87/1995 Sb. o spořitelních a úvěrových družstvech

Družstvo na evropské úrovni

Nařízení Rady 1435/2003 ze dne 22. 7. 2003

z. č. 307/2006 Sb. o evropské družstevní společnosti

Pojem družstva

Družstvo je společenství neuzavřeného počtu osob, které je založeno za účelem vzájemné podpory svých členů nebo třetích osob, popř. za účelem podnikání (§ 552)

Členy mohou být osoby fyzické i právnické

Zákonem stanoven nejnižší počet členů: 3 osoby (§ 552), zákon upravuje tzv. malé družstvo, které má méně než 50 členů a zjednodušenou soustavu vnitřních orgánů (§ 726)

Vnitřní poměry se řídí zakladatelským právním jednáním - stanovami, které upravují základní prvky organizačního uspořádání a práva a povinnosti členů - § 553

Založení a vznik družstva

založení

přípravné období: odevzdání přihlášek svolavatel (§ 556),
svolavatel vypracuje návrh stanov (§ 555)

ustavující schůze:

- schválí přijetí přihlášek zájemců o založení družstva (§ 557)
- přijme stanovy
- zvolí členy orgánů
- schválí způsob splnění základního členského vkladu (§ 555)

Průběh ustavující schůze a rozhodnutí o přijetí stanov se osvědčuje veřejnou listinou (§ 560).

Vznik družstva zápisem do obchodního rejstříku

Vklady členů družstva

Základní kapitál = základní členský vklad + další členský vklad (§ 572)

členský vklad (§ 563)

vstupní vklad = část základního členského vkladu podle stanov (§ 564)

- výše základního členského vkladu je pro všechny členy družstva stejná,
- za trvání členství nelze základní členský vklad nebo jeho část vrátet

Členství v družstvu

Vznik členství

při zřizování družstva dnem vzniku družstva

dnem rozhodnutí příslušného orgánu o přijetí za člena

převodem nebo přechodem družstevního podílu

Předpoklady vzniku členství za trvání družstva

- podání přihlášky
  - rozhodnutí o přijetí
  - splnění vkladové povinnosti
  - popř. vznik pracovního poměru
- § 577 odst. 2

Členství vzniká na dobu neurčitou - § 577 odst. 4

Práva a povinnosti člena družstva § 575

Práva člena družstva

volit členy orgánů a být volen členem orgánu

účastnit se řízení družstva

podílet se na výhodách
poskytovaných družstvem

Povinnosti člena družstva

dodržovat stanovy

dodržovat rozhodnutí orgánů
družstva

Právo člena družstva na podíl na zisku - § 586 – a na
vypořádací podíl - § 623 a násl.

Právo podat členskou žalobu - § 584

Povinnost přispět na úhradu ztráty družstva - § 587 a násl.

Družstevní podíl - § 595 - 607

Představuje práva a povinnosti člena plynoucí z členství v družstvu, každý člen může mít pouze jeden podíl

Nakládání s podílem

Převod družstevního podílu - § 599 – 601: osoba nabyvatele, různý režim pro převod na člena družstva a na třetí osobu, účinky vůči družstvu

Přechod družstevního podílu - § 602 – 605: stanovy mohou vyloučit, právo dědice účast vypovědět, souhlas představenstva

Splynutí družstevních podílů - § 606

Rozdělení družstevního podílu - § 607

Zánik členství v družstvu - § 610 - 622

Způsoby zániku členství

- Dohodou
- Vystoupením člena
- Vyloučením člena
- Převodem družstevního podílu
- Zánikem právnické osoby – člena družstva
- Smrtí člena družstva
- Dalšími důvody uvedenými v § 610 písm. h) – k)
- Zánikem družstva

Orgány družstva - § 629 n.

Členská schůze

```
graph LR; A[Členská schůze] --> B[Představenstvo - § 705 n.]; A --> C[Kontrolní komise - § 715 n.];
```

Představenstvo - § 705 n.

Kontrolní komise - § 715 n.

Další orgány zřizované stanovami

Orgány malého družstva - § 726